

Ali Ahmet GENÇ

**SATICININ AYIPTAN
SORUMLULUĞUNDA ALICININ
DÖNME HAKKININ SINIRLARI
(TBK-TKHK-CISG)**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR.....	XIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM SATIŞ SÖZLEŞMESİNDE AYIP VE SÖZLEŞMEDEN DÖNME HAKKI

1. İFA ve BORCA AYKIRILIK KAVRAMLARI.....	3
2. SATIŞ SÖZLEŞMESİNDE AYIP	6
2.1. Kavram	6
2.1.1. Türk Borçlar Kanununda	6
2.1.2. Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda.....	8
2.1.3. Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşmasında.....	10
2.2. Ayıptan Sorumluluğun Şartları	11
2.2.1. Maddi Şartlar	12
2.2.2. Şekli Şartlar.....	14
2.2.2.1. Genel Olarak.....	14
2.2.2.2. Gözden Geçirme	15

2.2.2.3. Bildirim.....	17
2.3. Alıcının Hakları ve Hukukî Nitelikleri	19
3. SÖZLEŞMEDEN DÖNME HAKKI.....	20
3.1. Kavram ve Tarihsel Gelişimi.....	20
3.2. Dönmenin Hukukî Niteliği	26
3.3. Dönmenin Sözleşmeye Etkisi	29
3.3.1. Genel Olarak	29
3.3.2. Klasik Dönme Kuramı	30
3.3.3. Kanunî Borç İlişkisi Kuramı.....	32
3.3.4. Aynı Etkili Dönme Kuramı	32
3.3.5. Yeni Dönme Kuramı	32
4. SATILANIN AYIPLI OLMASI HALİNDE SÖZLEŞMEDEN DÖNME HAKKI.....	34
4.1. Genel Olarak Dönmenin Hükümleri	34
4.2. Türk Borçlar Kanununda	35
4.3. Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda.....	39
4.4. Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşmasında	40

İKİNCİ BÖLÜM

ALICININ DÖNME HAKKININ SINIRLARI

1. GENEL OLARAK	49
2. HAKLI SEBEPLER.....	50
2.1. Türk Hukukunda	50
2.2. Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Anlaşmasında.....	53
2.2.1. Genel Olarak	53
2.2.2. Esaslı İhlal	54
2.2.2.1. Esaslı İhlal Kavramı	54
2.2.2.2. Esaslı İhlalin Unsurları	56

2.2.2.2.1. Yükümlülük İhlali.....	56
2.2.2.2.2. Olumsuzluk.....	57
2.2.2.2.3. Beklenen Haklı Menfaatten Önemli Ölçüde Yoksunluk.....	58
2.2.2.2.4. Öngörülebilirlik	59
2.2.3. İhlalin Alıcının Eylemlerinden Kaynaklanması.....	61
2.3. Değerlendirme	62
3. ALICININ HAKLARINI KULLANMASININ SATICI TARAFINDAN ENGELLENMESİ.....	63
3.1. Genel Olarak	63
3.2. Şartları	65
3.2.1. Satıcının Ayıbı Ortadan Kaldırmaya Yönelik Davranışı..	65
3.2.1.1. Türk Borçlar Kanununda	66
3.2.1.2. Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Anlaşmasında	66
3.2.1.2.1. Vadeden Önce Teslim Durumunda	66
3.2.1.2.2. Vadede veya Sonra Teslim Durumunda.....	69
3.2.2. Alıcının Zararlarının Tazmini	70
3.3. Değerlendirme	72
4. MALLARIN İADESİNİN MÜMKÜN OLMAMASI.....	73
4.1. Genel Olarak	73
4.2. Şartları	75
4.2.1. Malların Teslim Anındaki Duruma Yakın Şekilde İadesinin İmkânsızlaşması	75
4.2.2. Alıcıya Yüklenebilen Sebeplerin Varlığı.....	78
5. BİR DEN ÇOK ŞEYİN BİRLİKTE SATIŞI ve EKLENTİLER	81
5.1. Birden Çok Şey Kavramı	81
5.2. Birden Çok Şeyin Birlikte Satışı.....	83
5.2.1. Şartları	83
5.2.1.1. Satılanın Birden Fazla Olması.....	83

5.2.1.2. Kısmi Aykırılık.....	85
5.3. Eklentiler.....	88
5.4. Değerlendirme.....	89
6. SORUMSUZLUK ANLAŞMALARİ.....	91
6.1. Sözleşme Özgürlüğü ve Sorumsuzluk Anlaşmaları.....	91
6.2. Satıcının Ağır Kusuru.....	94
7. AYIPTAN SORUMLULUKTA SÜRELER.....	95
7.1. Genel Olarak.....	95
7.2. Türk Hukukunda Zamanaşımı Süreleri.....	97
7.2.1. Türk Borçlar Kanununda Zamanaşımı Süreleri.....	97
7.2.1.1. Genel Olarak.....	97
7.2.1.2. Zamanaşımı Sürelerinde Değişiklik Anlaşmaları.....	98
7.2.1.3. Değişiklik Anlaşmaları Açısından Garanti Taahhütleri.....	101
7.2.1.4. Zamanaşımı Sürelerinin Sona Ermesi.....	102
7.2.2. Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Zamanaşımı Süreleri.....	103
7.2.2.1. Genel Olarak.....	103
7.2.2.2. Zamanaşımı Sürelerinde Değişiklik Anlaşmaları ve Garanti Taahhütleri.....	105
7.2.2.3. Zamanaşımı Sürelerinin Sona Ermesi.....	106
7.3. Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Anlaşmasında Hak Düşürücü Süreler.....	106
7.3.1. Genel Süre.....	106
7.3.2. Özel Süreler.....	108
7.4. Değerlendirme.....	111
SONUÇ.....	113
KAYNAKÇA.....	117